POLICY BRIEF
4/2017

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön uudistamiseen tarvitaan johdonmukaisuutta ja yhteistä tahtoa

Anna-Maija Puroila, Susanna Kinnunen ja Virve Keränen, Oulun yliopisto

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön uudistamista jatkettava

Katsauksessa nostetaan esille tuloksia VakaVai -hankkeen (Selvitys varhaiskasvatuslain kokonaisvaikutuksista 2016–2017) ensimmäisestä vaiheesta, jossa Manner-Suomen kuntien varhaiskasvatuksen johtajat arvioivat varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön tehtyjen muutosten vaikutuksia.

- Lainsäädännön uudistamisessa on ollut sekä sisällöllisiä että taloudellisia päämääriä. Joiltakin osin uudistukset ovat olleet ristiriidassa keskenään.
- Kuntien varhaiskasvatuksen johtajien arvioiden mukaan lapsen oikeuksia ja lapsen etua korostavan varhaiskasvatuslain lähtökohdat ja tavoitteet ovat oikeansuuntaisia.
- Uudistettu lainsäädäntö selkiyttää varhaiskasvatuksen pedagogista tehtävää ja vahvistaa varhaiskasvatuksen asemaa osana koulutusjärjestelmää.
- Vahvistuva pedagoginen rooli on haaste erilaisille varhaiskasvatuspalveluille ja henkilöstön pedagogiselle osaamiselle.
- Kunnat ovat tehneet erilaisia ratkaisuja lapsen subjektiivisen oikeuden rajaamisesta sekä aikuisten ja lasten välisen suhdeluvun nostamisesta.
- Selvitys antaa viitteitä siitä, että subjektiivisen oikeuden rajaamisella ja suhdeluvun nostamisella ei tulla saavuttamaan tavoiteltuja säästöjä valtakunnan tasolla.
- Kuntien erilaisten ratkaisujen myötä Suomeen on rakentunut varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmä, jossa lasten, vanhempien ja työntekijöiden arjen edellytykset vaihtelevat kuntien välillä.

Tämä julkaisu on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2016 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa (www.tietokayttoon.fi). Julkaisun sisällöstä vastaavat tiedon tuottajat, eikä tekstisisältö välttämättä edusta valtioneuvoston näkemystä.

Jännitteet sävyttävät keskustelua varhaiskasvatuksesta

Varhaiskasvatuksen lainsäädäntöä uudistetaan jännitteiden sävyttämän julkisen ja poliittisen keskustelun siivittämänä. Keskusteluissa kaikuu suomalaisen varhaiskasvatuksen kehityshistoria ja sen sisältämät ideologiset kamppailut: yli satavuotisen historiansa ajan julkisen vallan järjestämä pienten lasten kasvatus on ollut erilaisten sivistyksellisten, sosiaalisten, ammatillisten ja poliittisten intressien kohteena.

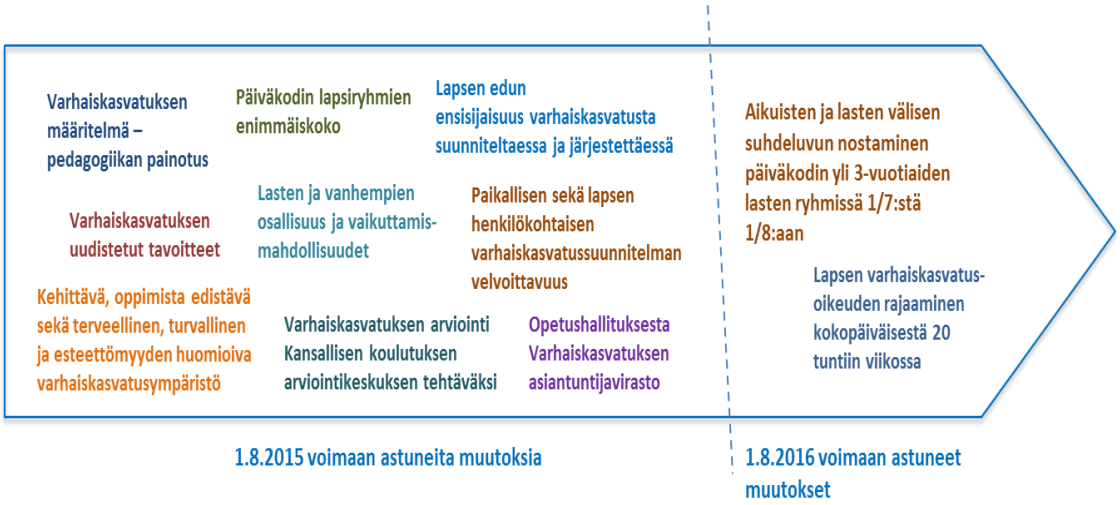
Monet varhaiskasvatuksen ammattilaiset korostavat varhaiskasvatuksen *sivistyspoliittista* ja *tasa-arvopoliittista* merkitystä: lapsen oikeutta saada tukea oppimiselle, kasvulle ja kehitykselle vanhempien taustasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Keskusteluissa nousee esille myös varhaiskasvatuksen *hyvinvointipoliittinen* tehtävä; lasten hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja perheiden välisten hyvinvointierojen tasaaminen. Joissakin puheenvuoroissa varhaiskasvatus nähdään *työvoimapoliittisena*, sukupuolten tasa-arvoon liittyvänä kysymyksenä. Erityistä huolta kannetaan naisten työllisyydestä ja työurien kehityksestä. Viime vuosina varhaiskasvatus on ollut myös *talouspoliittisista* lähtökohdista nousevan keskustelun kohteena. Yhtäältä varhaiskasvatusta pidetään investointina tulevaisuuteen. Toisaalta julkisten menojen säästötarpeet ovat kohdistuneet myös varhaiskasvatukseen. Perustavaa laatua oleva kysymys onkin, millaisista lähtökohdista varhaiskasvatuksen lainsäädäntöä uudistetaan ja kenen hyvä on etusijalla päätöksiä tehtäessä.

Päivähoitolaista varhaiskasvatuslaiksi – mikä muuttuu?

Suomalaisen varhaiskasvatuksen kehityksessä lapsen oikeus varhaiskasvatukseen ja vanhemman oikeus saada lapselleen päivähoitopaikka ovat kulkeneet rinnakkain, eri tavoin painottuneina ensimmäisten lastentarhojen perustamisesta saakka. Laki lasten päivähoidosta (36/1973) loi pohjan järjestelmälle, jossa lasten päivähoitoa kehitettiin osana sosiaalihuoltoa. Laki kirjoitettiin ensisijaisesti lasten vanhempien oikeuksien näkökulmasta. 1990-luvulla varhaiskasvatusta alettiin painottaa yhä enemmän lapsen oikeutena, tärkeänä vaiheena elinikäisessä oppimisessa.

Vuonna 1973 säädettyä lakia lasten päivähoidosta on uudistettu vähin erin vuosikymmenten varrella. Jo vuosien ajan on peräänkuulutettu tarvetta varhaiskasvatusta koskevien säännösten kokonaisuudistukseen. Laki laadukkaasta ja saavutettavissa olevasta varhaiskasvatuksesta on sisältynyt monien hallitusten hallitusohjelmiin. Lain kokonaisuudistamiseen liittyvät hankkeet ovat rauenneet kerta toisensa jälkeen.

Vuonna 2015 Laki lasten päivähoidosta muuttui nimeltään Varhaiskasvatuslaiksi. Lakiin sisältyy merkittävä lähtökohtaero verrattuna päivähoitolakiin. Siinä missä päivähoitolaissa säädettiin vanhempien oikeudesta saada lapselle päivähoitopaikka, varhaiskasvatuslain lähtökohtana on lapsen oikeus varhaiskasvatukseen. Uudistetussa laissa varhaiskasvatus määritellään lapsen suunnitelmalliseksi ja tavoitteelliseksi kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaksi kokonaisuudeksi, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuslakiin tehtiin vuonna 2016 uusia muutoksia, jotka koskivat lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamista kokopäiväisestä 20 tuntiin viikossa sekä lasten ja aikuisten välisen suhdeluvun muutosta yli 3-vuotiaiden lasten päiväkotiryhmissä. Näillä uudistuksilla pyrittiin säästöihin varhaiskasvatuksen järjestämisestä aiheutuvissa kustannuksissa.

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutosten vaikutuksia selvitetään

VakaVai -hankkeessa selvitetään vuosina 2015 ja 2016 varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön tehtyjen muutosten vaikutuksia eri osapuolten arvioimana. Asiakasmaksuihin liittyvä lainsäädännön muutos ei ehtinyt selvityksen piiriin. Hankkeessa toteutetaan kyselyt kuntien varhaiskasvatuksen johtajille, yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottajille, työntekijöille ja vanhemmille. Lisäksi hankkeessa kootaan syventävää haastatteluaineistoa.

Tämä Policy Brief -artikkeli nostaa esille joitakin tuloksia Manner-Suomen kuntien varhaiskasvatuksen johtajille tehdystä kyselystä. Syksyllä 2016 toteutettiin nettikysely, jossa johtajia pyydettiin arvioimaan lainsäädännön muutosten vaikutuksia kunnan varhaiskasvatuspalveluille. Kyselyyn vastasi 212 varhaiskasvatuksen johtajaa erikokoisista kunnista, eri puolilta Suomea. Kyselyn vastausprosentti oli 71 %.

Lainsäädäntö korostaa pedagogiikkaa – onko järjestelmä valmis siihen?

Kuntien varhaiskasvatuksen johtajat arvioivat, että uusi lainsäädäntö selkiyttää varhaiskasvatuksen pedagogista, lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen tähtäävää tehtävää. Uudistuneen lainsäädännön arvioidaan vahvistavan varhaiskasvatuksen asemaa osana kou-

lutusjärjestelmää. Johtajat pitävät uudistettuja tavoitteita pääsääntöisesti kattavina ja tämän päivän yhteiskunnan varhaiskasvatukselle asettamia vaatimuksia vastaavina. He ennakoivat, että uudistunut lainsäädäntö vaikuttaa erityisesti lasten ja vanhempien mahdollisuuksiin osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutumiseen ja arviointiin.

”Olemme kehittämässä suunnittelua ja arviointia parhaillaan siihen suuntaan, että lasten mielipiteet tulevat paremmin huomioiduksi. Etenkin arvioinnin kehittäminen on ajankohtaista. Tavoitteena edetä kannustavaan, lapsen yksilölliseen arviointiin.”

Laissa varhaiskasvatuksen piiriin määritellään kuuluvaksi päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja muussa varhaiskasvatuksessa tapahtuva toiminta. Muu varhaiskasvatus sisältää päämääriltään vaihtelevaa toimintaa, kuten esimerkiksi kerho- ja leikkitoimintaa, avointa varhaiskasvatusta ja väliaikaisia lastenhoitopalveluja. Kun otetaan huomioon vielä yksityisten palvelun-tuottajien, seurakuntien, järjestöjen ja yhdistysten tuottama varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen kenttä näyttäytyy moninaisena ja rajoiltaan epäselvänä.

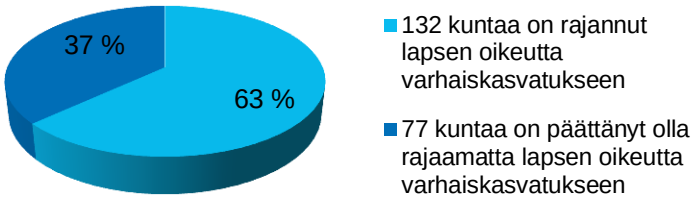
Missä määrin lain edellyttämä suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus tai pedagogiikan korostaminen toteutuvat erilaisissa palveluissa?

Johtajien arvioiden mukaan uudistetut tavoitteet tuovat haasteita varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämiseen kaikissa varhaiskasvatuksen palvelumuodoissa. Alle puolet johtajista arvioi päiväkotien nykyisen toimintakulttuurin mahdollistavan tavoitteiden saavuttamisen. Perhepäivähoidon ja muun varhaiskasvatuksen osalta prosenttiosuudet ovat selvästi pienemmät. Osa johtajista kantaa huolta myös perhepäivähoidon merkityksen ja arvostuksen vähenemisestä.

Miten varhaiskasvatuksen moniammatillinen henkilökunta kykenee vastaamaan pedagogisen uudistamisen vaateisiin?

Samaan aikaan kun varhaiskasvatustyö on muuttunut sisällöllisesti vaativammaksi, korkeimmin koulutetun henkilöstön suhteellinen osuus ei ole kasvanut. Kyselyyn osallistuneissa kunnissa lasten parissa työskentelevästä henkilöstöstä hieman yli kolmannes oli lastentarhanopettajia, erityislastentarhanopettajia tai lapsiryhmissä työskenteleviä johtajia. Noin kaksi kolmasosaa henkilöstöstä oli lastenhoitajia tai perhepäivähoitajia. Lastenhoitajat muodostivat selvästi suurimman ammattiryhmän varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Huomionarvoista on perhepäivähoitajien määrän väheneminen vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Kunnat rajanneet varhaiskasvatusoikeutta vaihtelevasti - säästöt jäävät tavoiteltua pienemmiksi

Kunnat ovat reagoineet eri tavoin mahdollisuuteen rajata lasten subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta. Kyselyyn osallistuneista kunnista 132 oli rajannut varhaiskasvatusoikeutta, kun taas 77 kunnassa on päädytty säilyttämään oikeus ennallaan. Kunnan koolla tai alueellisella sijainnilla ei ole ollut vaikutusta näihin päätöksiin. Varhaiskasvatusoikeuden rajaus oli koskenut noin 5500 lasta.

Miten 20 tunnin varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatus on järjestetty?

Hieman yli puolet 20 tunnin varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevista lapsista oli osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa. Tällöin lapsen 20 tunnin aika varhaiskasvatuksessa jakautuu 2-3 päivälle viikossa. Alle puolet lapsista oli osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa, 4 tuntia 5 päivänä viikossa. Vain 12 kunnassa oli perustettu erillisiä päiväkotiryhmiä 20 tunnin varhaiskasvatusoikeuden piirissä oleville lapsille. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että päiväkotiryhmissä on eri laajuisen varhaiskasvatusoikeuden omaavia lapsia. Yksi keskeinen kysymys jatkossa selvitettäväksi onkin, millaisiksi lasten ja työntekijöiden arki muodostuu tällaisissa ryhmissä.

”Yhdessä päiväkodissa aloitti elokuussa osa-aikaryhmä, mutta ei toimi käytännössä, lapsilla tulee paljon muutoksia kokoaika-osa-aika vk:n suhteen, joten ryhmästä on päätetty luopua, ei siis meillä toimi.”

Laajennettua varhaiskasvatusoikeutta (yli 20 tuntia, mutta ei oikeutta kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen) oli anottu noin 2600 lapselle. Suurimmalle osalle näistä lapsista oli myös myönnetty tämä oikeus. Kuntien välillä oli vaihtelua laajennetun varhaiskasvatusoikeuden myöntämisen käytännöissä. Vain 23 kunnassa oli laadittu yhteiset ohjeistukset laajennetun varhaiskasvatusoikeuden myöntämiselle. Yli puolet johtajista arvioi hallinnollisen työn lisääntyneen lainsäädännön uudistamisen myötä.

”On lisännyt työmäärää aika tavalla. Palveluohjausta tarvitaan enemmän. Huoltajien kanssa tapahtuvat neuvottelut ovat lisääntyneet. Negatiivista palautetta tulee enemmän. Huoltajien yhteenotot ovat lisääntyneet.”

Suurin osa subjektiivista oikeutta rajanneiden kuntien varhaiskasvatuksen johtajista arvioi, ettei rajauksella ole merkittäviä kustannusvaikutuksia (99 vastaajaa, 77,3 %). Varhaiskasvatuksen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten arvioitiin vähentyvän 26 kunnassa (20,3 %). Muutamissa kunnissa kustannusten arvioitiin kasvavan (3 kuntaa, 2,3 %).

Vuotuisten kustannusten arvioitiin vähenevän varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen seurauksena yhteensä noin 8 miljoonalla eurolla 26 kunnassa. Kuntatasolla arviot vaihtelivat 21 500

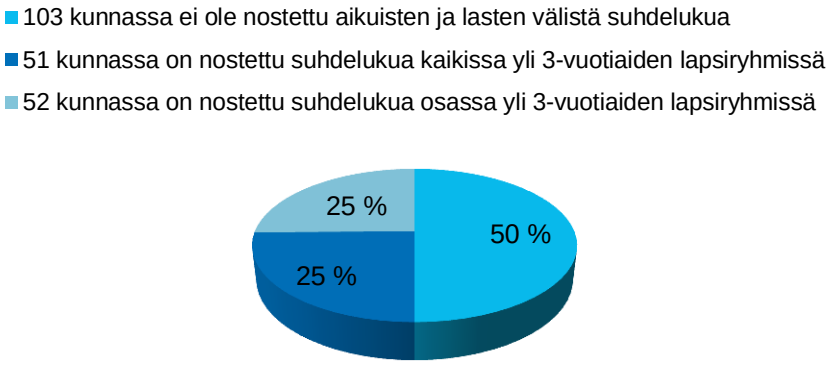
euron ja 3 miljoonan euron välillä. Kustannusten vähenemistä selitettiin pääasiassa säästöillä henkilöstö- ja kiinteistökuluissa.

Päiväkotien ryhmäkoot muutosten keskellä

Vuosien 2015 ja 2016 aikana varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön tehtiin kaksi muutosta, jotka vaikuttavat päiväkotien lapsiryhmien kokoon. Vuoden 2015 uudistuksessa päiväkotien lapsiryhmien enimmäiskokoa rajattiin. Vuoden 2016 lakimuutoksessa kunnille annettiin mahdollisuus nostaa aikuisten ja lasten välistä suhdelukua yli 3-vuotiaiden lasten päiväkotiryhmissä. Käytännössä tämä merkitsee lapsiryhmien koon kasvua.

Osalle kyselyyn vastanneista varhaiskasvatuksen johtajista näytti olevan epäselvää, että lapsiryhmien koon liittyy kaksi erilaista säännösmuutosta.

Puolet varhaiskasvatuksen johtajista ilmoitti, että kunnassa ei ole nostettu aikuisten ja lasten välistä suhdelukua. Noin puolessa kuntia suhdelukua oli nostettu joko kaikissa tai osassa yli 3-vuotiaiden lasten ryhmiä. Kaiken kaikkiaan ryhmäkoko oli kasvanut noin 650 ryhmässä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ryhmäkoon kasvu koskettaa yli 15 000 lasta Manner-Suomen kunnissa. Kuntakoolla tai kunnan sijainnilla ei ollut vaikutusta suhdelukua koskeviin päätöksiin.

Johtajien arvioiden mukaan suhdeluvun nostamiseen liittyy sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia. Positiivisena vaikutuksena nostettiin esille esimerkiksi joustavuuden lisääntyminen varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Negatiivisina vaikutuksina pidettiin muun muassa lapsen yksilöllisen huomioinnin vähenemistä, melun lisääntymistä ja henkilöstön työn kuormittavuuden lisääntymistä.

Kaikista kyselyyn osallistuneista johtajista vain noin joka seitsemäs arvioi päiväkotien lapsiryhmien muuttuneen lasten kannalta positiiviseen suuntaan lainsäädännön muutosten seurauksena.

Aikuisten ja lasten suhdeluvun nostamisen kustannusvaikutukset olivat samansuuntaiset kuin subjektiivisen oikeuden rajaamisen kohdalla. Suurin osa suhdelukua nostaneiden kuntien varhaiskasvatuksen johtajista arvioi, että muutoksella ei ole merkittäviä kustannusvaikutuksia

(69,8 %). Kustannusten arvioitiin vähenevän 28 kunnassa (29,2 %). Arviot vuotuisista kustannussäästöistä näissä kunnissa olivat yhteensä noin 8,5 miljoonaa euroa. Kuntatasolla arviot liikkuivat 21 500 euron ja 5,6 miljoonan euron välillä. Kustannusten vähenemistä selitettiin pääasiassa säästöillä henkilöstömenoissa.

Johtopäätöksiä

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutostyössä on päästy alkuun. Varhaiskasvatuksen sisällöllisten uudistamistarpeiden ja taloudellisten säästötarpeiden keskellä lainsäädännön kehittämisen suunta ei ole ollut johdonmukainen. Esimerkiksi peräkkäisinä vuosina päiväkotien ryhmäkokoihin tehdyt säännösmuutokset ovat vaikutuksiltaan päinvastaiset: toisessa ryhmien kokoja rajataan, toisessa kasvatetaan. Vain harvat varhaiskasvatuksen johtajat arvioivat, että muutokset päiväkotiryhmissä ovat olleet lasten kannalta positiivisia. Näin siitäkin huolimatta, että varhaiskasvatuslakiin sisältyy velvoite ottaa lapsen etu huomioon varhaiskasvatusta suunniteltaessa ja järjestettäessä. Lainsäädännön uudistamista onkin syytä jatkaa. Uudistamistyöhön **tarvitaan johdonmukaisuutta ja yhteistä tahtotilaa** kehittää varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmää lakiin jo kirjattujen lapsen oikeuksien ja lapsen edun näkökulmasta.

Nykyisessä muodossaan varhaiskasvatuksen lainsäädäntö ei ota riittävällä tavalla huomioon varhaiskasvatuspalveluiden moninaista kenttää. **Lain soveltamisalaa ja varhaiskasvatuksen määritelmää tulee selventää** erityisesti ”muun varhaiskasvatuksen” osalta. Monia muitakin varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään liittyviä tärkeitä kysymyksiä on vielä avoinna. Katoaako perhepäivähoito suomalaisen varhaiskasvatuksen kartalta? Huomioiko lainsäädäntö riittävästi vuorohoidon olosuhteita? Millaiseksi kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden suhde muodostuu? Kuinka varhaiskasvatuksen lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä vastaavat esimerkiksi harvaan asuttujen alueiden lasten tarpeisiin ja erilaisten perheiden elämäntilanteisiin?

Pedagogiikkaa korostava varhaiskasvatuslaki haastaa kehittämään varhaiskasvatuspalveluiden **sisältöä, toimintakulttuuria ja henkilöstön pedagogista osaamista.** Tällä hetkellä tilanne on se, että pedagogiikkaa korostavaa varhaiskasvatusta toteuttaa henkilöstö, josta vähemmistö on saanut varhaiskasvatuksen pedagogiikkaan painottuneen ammatillisen koulutuksen. Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstörakennetta ja kelpoisuuksia on syytä arvioida suhteessa varhaiskasvatuslakiin. Varhaiskasvatuksen kentälle tarvitaan myös käytäntöjä, rakenteita ja resursseja henkilöstön pedagogisen osaamisen tukemiseen.

Selvitys antaa viitteitä siitä, että lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisella sekä aikuisen ja lasten välisen suhdeluvun nostamisella **ei tulla saavuttamaan tavoiteltuja säästöjä valtakunnan tasolla**. Yhtenä selittävänä tekijänä on se, että suuri määrä kuntia on tehnyt varhaiskasvatuslain määrittelemästä minimitasosta poikkeavia päätöksiä. Kuntien kesken on myös vaihtelua siinä, millaisiksi käytännöt ovat päätösten jälkeen muotoutumassa. Esimerkiksi subjektiivisen oikeuden rajaaminen on merkinnyt joissakin kunnissa lisääntynyttä joustonvaraa varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä. Toisissa kunnissa rajaus taas on merkinnyt sitä, että samoilla resursseilla järjestetään varhaiskasvatusta useammalle lapselle kuin ennen.

Kuntien varhaiskasvatuspalveluiden kehittämiseen kohdistuu tällä hetkellä monenlaisia paineita. Yhtäältä kuntia haastetaan kehittämään varhaiskasvatuksen sisältöä, toimintatapoja ja toimintakulttuuria pedagogiikkaa korostavaksi. Samaan aikaan varhaiskasvatuksesta haetaan säästökohteita. Käsillä oleva selvitys osoittaa, että sisällöllisten ja taloudellisten uudistusten ristipaineessa **kuntien varhaiskasvatuspolitiikat ovat erilaistuneet**. Kunnissa on tehty

erilaisia arvovalintoja siitä, mihin suuntaan ja minkälaisilla ehdoilla varhaiskasvatusta kehitetään. Kuntien erilaisten ratkaisujen myötä Suomeen on rakentunut varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmä, jossa lasten, vanhempien ja työntekijöiden arjen edellytykset vaihtelevat kuntien välillä. Näihin eroihin syvennytään VakaVai -hankkeen seuraavissa osioissa.

Toimenpide-ehdotuksia:

Varhaiskasvatuksen **lainsäädännön uudistamista tulee jatkaa.** Uudistamistyöhön tarvitaan johdonmukaisuutta ja yhteistä tahtotilaa kehittää varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmää lakiin jo kirjattujen lapsen oikeuksien ja lapsen edun näkökulmasta.

Varhaiskasvatuspalveluiden **moninaista kenttää tulee jäsentää ja lain soveltamisalaa täsmentää.** Erityisesti ”muun varhaiskasvatuksen” määrittelyä tulee tarkentaa.

Varhaiskasvatuspalveluiden **henkilöstörakennetta ja henkilökunnan kelpoisuuksia tulee arvioida** suhteessa uudistettuun lakiin.

Henkilöstön **pedagogisen osaamisen tukemiseen tarvitaan vahvaa panostusta**: täydennyskoulutusta sekä perhepäivähoidonohjauksen ja pedagogisen johtamisen kehittämistä.

Lisää tietoa tarvitaan lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen sekä lasten ja aikuisten suhdeluvun nostamisen vaikutuksista lapsille, vanhemmille ja varhaiskasvatuksen työntekijöille. **Saatavia kustannussäästöjä tulee suhteuttaa muihin vaikutuksiin.** Tarvittaessa näitä päätöksiä tulee arvioida uudelleen sekä kuntien että valtakunnan tasolla.

Lisälukemista

Alasuutari, M. ym. (2015) Suomen lastenhoitopolitiikka ja tasa-arvon kysymykset. CHILDCARE-tutkimuskonsortio. Tilannekuvaraportti 2015.
www.aka.fi/globalassets/33stn/tilannekuvaraportit/stn2015-hankkeet/equa-alasuutari-suomalainen-lastenhoitopolitiikka-ja-tasa-arvo.pdf

Karila, K. (2016), Vaikuttava Varhaiskasvatus, Tilannekatsaus toukokuu 2016. Opetushallitus.
http://www.oph.fi/download/176638_vaikuttava_varhaiskasvatus.pdf

Lahtinen, J. & Selkee, J. (2016), Varhaiskasvatuskyselyraportti I: subjektiivinen oikeus ja suhdeluvut. Kuntaliitto.
https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/vaka2016%20I_raportti_subj.oik_._lopullinen.pdf

POLICY
BRIEF
4/2017

Lisätietoja:

Dosentti, yliopistonlehtori Anna-Maija Puroila toimii VakaVai -hankkeen johtajana Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa.
p. 029 448 4215
Sähköpostiosoite: anna-maija.puroila@oulu.fi

KT Susanna Kinnunen toimii tutkijatohtorina VakaVai -hankkeessa Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa.
p. 029 448 3735
Sähköpostiosoite: susanna.kinnunen@oulu.fi

KM Virve Keränen osallistuu projektisuunnittelijana VakaVai -hankkeen toteuttamiseen.
p. 029 448 3635
Sähköpostiosoite: virve.keranen@oulu.fi

Lisätietoja VakaVai -hankkeesta: https://vakavai.wordpress.com

Selvitys varhaiskasvatuslain kokonaisvaikutuksista (VakaVai) toteutetaan osana valtioneuvoston vuoden 2016 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Opetusneuvos Kirsi Alila
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sähköpostiosoite: kirsi.alila@minedu.fi

OULUN YLIOPISTO

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA
www.tietokayttoon.fi.

Policy Brief on valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan artikkelisarja, joka esittelee näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Artikkelit julkaistaan verkkosivuilla **www.tietokayttoon.fi**.

© Valtioneuvoston kanslia